

НОВІ ВИМОГИ — НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Атестаційний івент. Практичне заняття.

Заступник директора з НВР Новак Л.М.

06.03.2024

«Якість системи освіти не може бути кращою, ніж якість вчителів у цій системі» (Андреас Шляйхер)

Це означає, що для того, щоб трансформувати систему освіти, ми маємо вплинути на професійні компетентності вчителя.

Кому це важливо? Насамперед —

дітям
Найбільша радість для вчителя, коли похвалять його учня. (Шарлотта Бронте)

А навчання впродовж життя

— це атрибут сучасності, як

для дітей, так і для

дорослих.

Вчитель для дитини - це формування вдалого чи невдалого діалогу, від якого залежить, чи буде дитина практикувати навчання впродовж життя

Виховувати людину — означає визначити долю нації. Схиархимандрит Іоанн (1932-1991)

Сучасний вчитель. Рейтинг впливовості учасників освітнього процесу

Нещодавно завершилось опитування для вчителів і батьків учнів щодо їхніх очікувань від сучасних педагогів. В опитуванні взяли участь 642 респонденти з усіх областей України

2 570 балів	Учителі
2 413 балів	Адміністрація закладу освіти
2 204 балів	Міністерство освіти і науки України
2 170 балів	Учнівство
2 035 балів	Батьки
1 094 балів	Громадськість

Опитування не є соціологічним, проводилось методом анонімного анкетування користувачів Інтернету

Загальний рейтинг завдань школи за результатами анкетування

- 01 комфортне та безпечне перебування учнівства в школі
- 02 психологічний розвиток дитини
- 03 отримання учнівством емоційного задоволення від навчання
- 04 становлення дитини як особистості
- 05 розвиток м'яких навичок

робота в команді, пошук спільних рішень, лідерські здібності, комунікабельність

опанування навчального змісту, формування знань з предметів

Академічний успіх — лише один з багатьох

Найбільш визначальними для створення безпечного й здорового освітнього середовища респонденти визначили такі компетенції:

- забезпечення комфортних та безпечних умов перебування учнівства в школі;
- турботу про здоров'я та емоційний стан учнів;
- вміння організувати освітній простір, що надихає.

Ці питання нас турбують? Звичайно, наш мозок обожає турбуватися. І найчастіше що ми від цього отримуємо — це тривога. Фундаментальним компонентом освітнього процесу сьогодні є те, що вчитель — основна фігура, яка тримає «стресостійкість» всього класу. (Резильєнтність)

Виклики. Ролі. Можливості.
Професійний стандарт
шлях розвитку
професійних
компетентностей учителя

Формування індивідуальної
траєкторії професійного
розвитку учителя

Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів ЗЗСО", "Вчитель ЗЗСО", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)"

Затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України №2736 від 23.12.2020 р.

- Загальні відомості Проф. стандарту
- Навчання та професійний розвиток
- Основні документи, які регламентують професійну діяльність
- Загальні компетентності
- Перелік трудових функцій. Опис трудових функцій. Професійні компетентності
- Орієнтовний опис проф. компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційних категорій ПП.

Професійний стандарт як орієнтир

Обрати свою нішу

Вчитель, маючи професійний стандарт як орієнтир, зможе після самооцінювання обрати ті ніші, у яких йому чи їй, хотілося б розвинути свої вміння й навички.

"Як би зважено і раціонально не керував вчитель тим, що робиться в класі, він втягнений в цей процес як особистість; майже все, що протікає в класі, несе на собі відтінок його присутності, його настрою і зовнішньої поведінки, очікувань і пояснень, його реакцій і ставлення до учнів". М. Грін

Становлення вчителя

Становлення вчителя – це в першу чергу формування його як особистості і лише потім – як професійного працівника, що володіє спеціальними знаннями в певній галузі педагогічної діяльності. Любомира Мандзій

Практична робота: «Мозаїка відповідностей»:
Згрупуйте складові професійних компетентностей вчителя (за трудовою дією) і його трудові функції

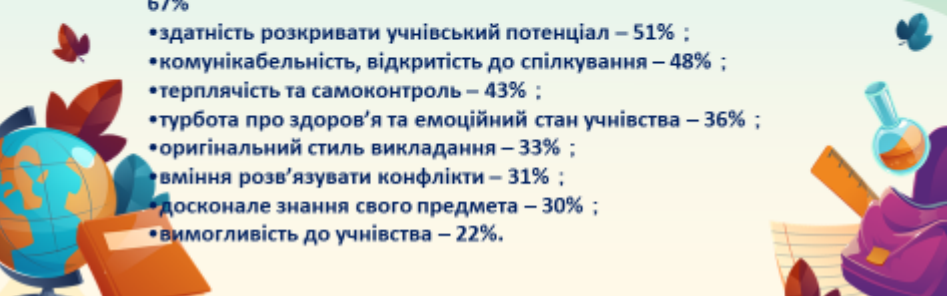
В Державному стандарті подано 5 трудових функцій учителя, кожна з яких має по 3 професійні компетентності, а ті чималу кількість "здатностей".

А Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)	▶ А1 Мовно-комунікативна компетентність А2 Предметно-методична компетентність А3 Інформаційно-цифрова компетентність
Б Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	▶ Б1 Психологічна компетентність Б2 Емоційно-етична компетентність Б3 Компетентність педагогічного партнерства
В Участь в організації здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища	▶ В1 Інклюзивна компетентність В2 Здоров'язберезувальна компетентність В3 Проєктувальна компетентність
Г Управління освітнім процесом	▶ Г1 Прогностична компетентність Г2 Організаційна компетентність Г3 Оцінювально-аналітична компетентність
Д Безперервний професійний розвиток	▶ Д1 Інноваційна компетентність Д2 Здатність до навчання впродовж життя Д3 Рефлексивна компетентність

Портрет сучасного вчителя, очікуваний батьками

- повага до кожного учня, рівне ставлення до всіх – 72% ;
- вміння зацікавити навчанням, надихати учнівство – 70% ;
- розуміння дітей, вміння знаходити з ними спільну мову – 67%
- здатність розкривати учнівський потенціал – 51% ;
- комунікабельність, відкритість до спілкування – 48% ;
- терплячість та самоконтроль – 43% ;
- турбота про здоров'я та емоційний стан учнівства – 36% ;
- оригінальний стиль викладання – 33% ;
- вміння розв'язувати конфлікти – 31% ;
- досконале знання свого предмета – 30% ;
- вимогливість до учнівства – 22%.

Найдосвідченіший педагог ніколи не повинен спинятися на досягнутому, бо якщо немає руху вперед, то неминуче починається відставання». В. Сухомлинський

Атестація - крок до професійного зростання вчителя

Атестація - Система заходів, спрямованих на всебічне і комплексне оцінювання педагогічної діяльності вчителя, нове Положення про яку затверджене 9 вересня 2022 року і вступило в дію 01 вересня 2023 року

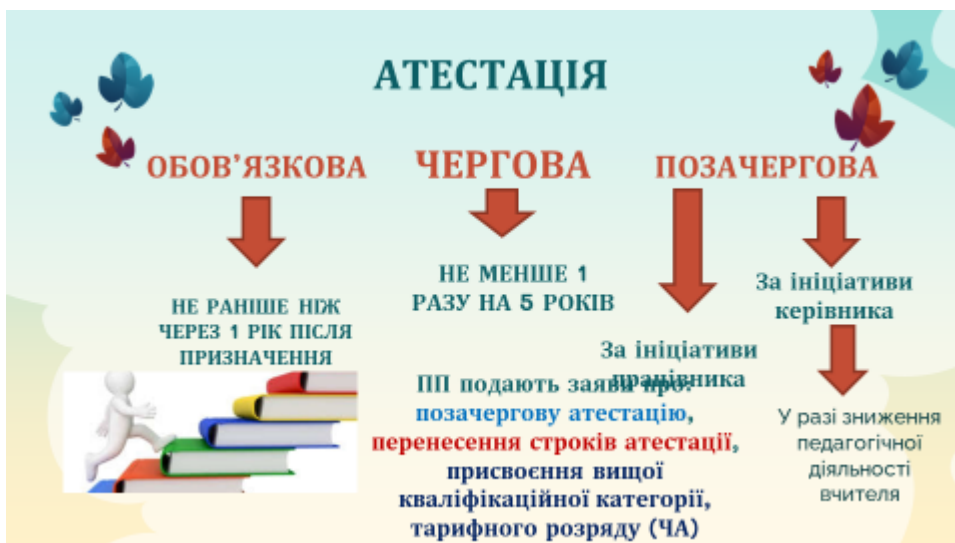

Швейцарсько-український проєкт DECIDE, впроваджується за підтримки Міністерства освіти і науки України та Міністерства розвитку громад та територій України

Національні експерти цього проєкту, в особі Сергія Яцковського, детально розглянули юридичні тонкощі Положення про атестацію.

Атестація педпрацівників по-новому: що треба знати

Сергій Яцковський

Позачергова атестація за ініціативою працівника та/або за однією з таких

УМОВ:

- ВИЗНАННЯ ПЕРЕМОЖЦЕМ, ЛАУРЕАТОМ ФІНАЛЬНИХ ЕТАПІВ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ, МІЖНАРОДНИХ ФАХОВИХ КОНКУРСІВ
- НАЯВНОСТІ ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО, ОСВІТНЬО-ТВОРЧОГО, НАУКОВОГО СТУПЕНЯ;
- УСПІШНОГО ПРОХОДЖЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ

Освітній рівень, стаж ПП відповідає вимогам пункту 8, 9 Положення

Сполучник **та/або**: умови не втрачають своєї важливості, але і не є обов'язковими. Тому позачергова атестація можлива виключно за ініціативи працівника

МІЖАТЕСТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД НЕ МОЖЕ БУТИ МЕНШИМ НІЖ ТРИ РОКИ, КРІМ ПОЗАЧЕРГОВОЇ АТЕСТАЦІЇ З ІНІЦІАТИВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА.

Час перебування ПП в соціальних відпустках, навчаннях у ЗВО, а також період, на який переноситься атестація, до міжатестаційного періоду не включається.

Чи можна відмовитися від проходження атестації?

Ні, Атестація обов'язкова.

Причини, за яких атестацію можуть перенести на 1 рік:

- Тривала тимчасова непрацездатність;
- В цей рік вчитель перейшов до іншого закладу;
- Інші поважні причини.

В такому випадку за ПП зберігаються встановлені раніше категорії, розряди, звання

СТВОРЕННЯ АТЕСТАЦІЙНИХ КОМІСІЙ І РІВНЯ

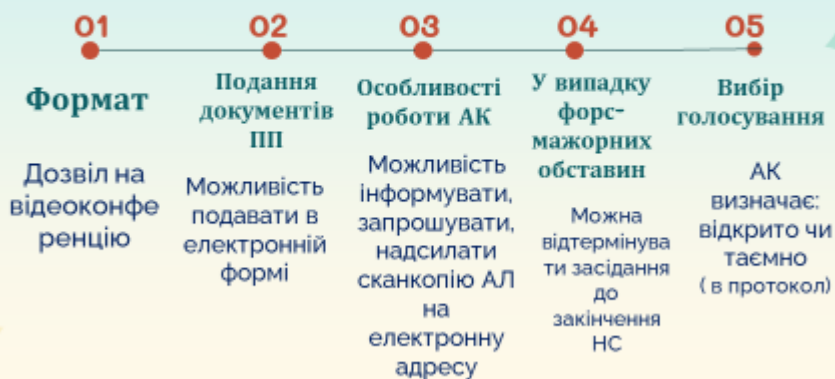
АК I рівня створюються в ЗЗСО, у яких працює **більше 15** педагогічних працівників. (пункт 1 розділу II)

Педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом, які перебувають у відпустках по догляду за дитиною є такими, що перебувають у трудових відносинах з ЗЗСО і тому включаються до загальної кількості ПП.

АК II рівня атестує педагогічних працівників ЗЗСО, у яких працює **менше 15** педагогічних працівників. (пункт 8 розділу II)

ОБНОВЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗАСІДАННЯ АК

ЗБІЛЬШЕНО АВТОНОМІЮ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

АК I рівня

Вищої категорії

Приймає рішення про присвоєння, підтвердження

Звання "вчитель-методист"; "старший вчитель"

Єдина виняткова ситуація, якщо АК I рівня немає права приймати таке рішення – атестація керівника закладу

Скасована вимога щодо присутності педагога на засіданні АК

Педагог може бути присутній на засіданні АК якщо...

Він має таке бажання

Він отримав запрошення на засідання у разі виникнення до нього питань, зокрема пов'язаних з поданими ним документами

В режимі відео зв'язку

Інтереси ПП може представляти його представник за письмовою довіреністю, а секретар встановлює цю особу згідно з документом

Доповнилися вимоги до роботи секретаря

Повноваження голови/секретаря атестаційної комісії

Голова

Проводить засідання атестаційної комісії

Бере участь у голосуванні під час прийняття рішень атестаційної комісії

Підписує протоколи засідань атестаційної комісії та атестаційні листи

За певних обставин, які уможливають проведення засідань очно, може приймати рішення про проведення засідань в режимі відеоконференц'язу

Секретар

Приймає, реєструє та зберігає документи, пов'язані з підготовкою правлячих органів до розгляду та під час розгляду атестаційної комісії

Організовує роботу атестаційної комісії, веде та підписує протоколи засідань атестаційної комісії

Оформлює та підписує атестаційні листи

Повідомляє педагогам про місце і час проведення засідань атестаційної комісії (у разі запрошення педагогів підготувати правлячий орган засідання)

У випадку відсутності голови АК, атестаційна комісія має обрати головуючого із членів комісії, крім її секретаря.

Зміни в процедурі атестації

Атестацію керівників закладів освіти, відокремлених структурних підрозділів проводить АК II рівня

Атестаційні листи підписують лише голова і секретар АК

Якщо атестується голова АК, то він не може головувати

Протоколи АК підписують лише голова і секретар АК

АК приймає рішення про відповідність (невідповідність) займаній посаді

АК приймає рішення про присвоєння (підтвердження) квал. категорій і пед. звань, або про відмову в присвоєнні (підтвердженні)

Вивчення практичного досвіду педагога

Якщо питань до педагогічної діяльності працівника немає, то достатньо тих документів, які він подав до АК. Проте, ...

Для належного оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника атестаційна комісія може прийняти рішення про вивчення практичного досвіду його роботи. У такому випадку атестаційна комісія має визначити зі складу членів атестаційної комісії членів, які аналізуватимуть практичний досвід роботи педагогічного працівника, а також затвердити графік заходів з його проведення

Педагогічний працівник може надавати АК документи в паперовій та електронній формі, ті, які на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення. Документи з особової справи не подаються.

Атестація практичних психологів здійснюється на відповідність займаній посаді АК I рівня і не передбачає будь-яких винятків чи особливостей.

Сертифікація – шлях сміливих вчителів

Зараховується як проходження атестації педагогічним працівником

Є підставою для присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії (або педагогічного звання)

Присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії або педагогічного звання) проводиться без урахування тривалості міжатестаційного періоду

Заручившись сертифікації здійснюється один раз протягом строку дії сертифіката педагогічного працівника під час його чергової або позачергової атестації, що проводиться за ініціативи педагогічного працівника

Ключові умови для присвоєння кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам за результатами атестації

Спеціаліст

Присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень фаховий **молодший бакалавр** (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), **молодший бакалавр**, **бакалавр чи магістр** (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст).

Спеціаліст другої категорії

Присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень **молодший бакалавр** (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), **бакалавр чи магістр** (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посаді педагогічного працівника не менше ніж три роки.

Спеціаліст третьої категорії

Присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень **бакалавр**, **магістр** (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років.

Спеціаліст вищої категорії

Присвоюється педагогічному працівникові, який має освітній рівень **магістр** (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років.

Освітній рівень

Підтверджений відповідним документом про освіту

Стаж роботи

Який визначається даними з особової справи, Трудової книжки, Державного реєстру соціального страхування

Практична робота: "Бути? Чи не бути?"

Завдання :
На основі орієнтовного опису професійних компетентностей вчителя встановити відповідну кваліфікаційну категорію педагогічного працівника

- **Додаткова інформація:**
Вважати, що освітній рівень уявного педагогічного працівника – магістр, стаж роботи – 10 років

АТЕСТАЦІЯ педагогічних працівників, які обіймають різні посади

В одному й тому чи різних закладах освіти атестуються за кожною з посад.

У різних закладах освіти за однією й тією самою посадою (або ж викладають один предмет) атестуються за основним місцем роботи. Присвоєна кваліфікаційна категорія (педагогічне звання чи тарифний розряд) поширюється на все педагогічне навантаження за усіма місцями роботи (або ж посадами).

Якщо в міжатестаційний період педагогічного працівника довантажено годинами з інших предметів, присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації.

І про заступників керівників закладу освіти

Заступники керівників атестуються відповідними атестаційними комісіями, створеними у закладах та установах освіти, чи органах управління освітою залежно від кількості педагогічних працівників у закладі.

В основному, це АК I рівня

Заступники, «щастя живе в простих речах...» *Марта Кемпо*

ПЕДАГОГІЧНІ ЗВАННЯ присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» та «спеціаліст вищої категорії» й демонструють високі професійні досягнення, зокрема:

- Упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології
- Здійснюють супервізію
- Є переможцями, лауреатами всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів
- Присвоєння педагогічного звання здійснюється лише за поданням керівника, або педагогічної ради
- Беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, технологій у системі освіти
- Підготували переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань.
- Не передбачає подання педагогічним працівником до АК заяви про присвоєння педагогічного звання

Великий потенціал для зміни нашого світу має ШІ

ШІ знаходить своє застосування в різних сферах, включаючи бізнес, медицину та науку. Але, безумовно, одним з найбільш емоційно заряджених областей є освіта. ШІ має великий потенціал замінити уроки та навчання взагалі, але не самого вчителя

Тому не він нас, а ми його продіагностуємо

ШІ, дай чітку характеристику вчителя, який має звання "вчитель-методист".

Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації і проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства.

Підвищення кваліфікації – необхідна умова атестації

Мінімальними загальний обсяг підвищення кваліфікації ПП ЗЗСО, необхідний для проходження атестації, становить не менше ніж 150 год, або 5 кредитів ЄКТС упродовж 5 років.

З них 10% - інклюзія;
10% - психологія

“ЯК ПРАВИЛО”

Кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, як правило, присвоюють

послідовно (пункт 11 розділу I).
Однак, фраза “як правило” сигналізує, що така послідовність не є строго обов'язковою і існують випадки коли можливе присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань без дотримання зазначеної послідовності.

Атестаційний лист: знайдіть 3 відмінності

Додаток 3
до Положення про атестацію
педагогічних працівників
(пункт 11 розділу III)

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

1. Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного працівника _____
2. Дата подання документа «___» _____ 20__ року _____
3. Освіта _____
4. Ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти _____
5. Освітньо-науковий ступінь (за наявності) _____
6. Найменування закладу освіти, який видав документ про освіту _____
7. Спеціальність, зазначена в дипломі _____
8. Кваліфікація, зазначена в дипломі (додатку до нього) _____
9. Стаж роботи на посадах педагогічних працівників _____
10. Відомості про підвищення кваліфікації _____

(найменування закладу (закладів), у якому (яких) педагогічний працівник підвищував кваліфікацію, кількість кредитів ЄКТС)

*Робота вчителя — це творчість, а не
буденне заштовхування в голови учнів
готових знань. А щоб займатися
творчістю, необхідно самому бути
творчою людиною*

В. Сухомлинський

Дякую за роботу

Використані джерела

Наказ МОН від 09.09.2022 р. № 805 “Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників”

– **Положення про атестацію педагогічних працівників**

– Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та с/г від 23.12.2020 р №2736 “Про затвердження професійного стандарту за професіями …..”

– Професійний стандарт за професіями “Вчитель початкових класів ЗЗСО”, “Вчитель ЗЗСО”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”

- <https://www.youtube.com/watch?v=B6qHJH7LLjo>
- <https://www.youtube.com/watch?v=nfzC3htNgKA&t=873s>
- <https://ezavdnz.expertus.com.ua/10003955>
- <https://osvita.ua/school/qualification/90059/>

Зображення використані з відкритих джерел Інтернету